

[5ZPK/KII] Fitokosmetyki i aromaterapia

1. Ogólne informacje o module

Nazwa modułu	FITOKOSMETYKI I AROMOTERAPIA
Kod modułu	5ZPK/KII
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	WYDZIAŁ OCHRONY ZDROWIA
Nazwa kierunku studiów	KOSMETOLOGIA DRUGI STOPIEŃ
Forma studiów	STACJONARNE I NIESTACJONARNE
Profil kształcenia	PRAKTYCZNY
Semestr	II
Status modułu	OBOWIĄZKOWY
Język modułu	POLSKI

2. Cele modułu:

C1	Zapoznanie studenta z poszczególnymi gatunkami roślin kosmetycznych oraz zawartymi w nich substancjami czynnymi, ze szczególnym uwzględnieniem roślin olejkowych.
C2	Umiejętność charakteryzowania ważniejszych substancji czynnych roślin oraz określenie ich roli i znaczenia w kosmetykach. Umiejętność określenia działania fitokosmetyku na podstawie składu.
C3	Zapoznanie z elementami aromaterapii i wykorzystaniem substancji zapachowych w przemyśle perfumeryjnym.
C4	Zapoznanie studenta ze sposobami pozyskiwania olejków eterycznych, ich właściwościami fizykochemicznymi, składem oraz właściwościami terapeutycznymi.
C5	Zapoznanie studenta z możliwościami i zagrożeniami jakie niesie ze sobą fitoterapia. Zaznajomienie z terapeutycznym wykorzystaniem wybranych gatunków roślin kosmetycznych i leczniczych z uwzględnieniem ryzyka takiej terapii.

3. Wymagania wstępne:

Elementarna wiedza na temat pochodzenia, właściwości, oraz zastosowania kosmetycznego wybranych związków organicznych – poziom studiów licencjackich.

Ukończenie takich modułów jak biologia i genetyka, dermatologia, farmakologia, receptura kosmetyczna są istotne dla zrozumienia treści niniejszego modułu.

4. Efekty kształcenia:

Student po zakończeniu modułu:		Odniesienie do efektów dla programu
EK_01	Przedstawia podstawową bazę roślin, ważnych dla produkcji kosmetyków, dobiera do potrzeb odpowiedni gatunek, w celu pozyskania niezbędnego w dalszych pracach surowca lub substancji czynnej.	K_W15+++ K_U11+
EK_02	Charakteryzuje budowę rośliny na wybranym przykładzie oraz podaje jakie produkty mogą zostać z niej pozyskane i użyte jako surowiec kosmetyczny.	K_W15+++ K_U13++ K_U14+++
EK_03	Wymienia metody pozyskiwania olejków eterycznych, ich skład i zastosowanie w medycynie, aromaterapii, przemyśle kosmetycznym, farmaceutycznym oraz perfumerii. Rozumie współzależność między kosmologią a botaniką.	K_W14++ K_U10++
EK_04	Przedstawia mechanizm działania substancji czynnych pozyskiwanych z roślin (śluzy, flawonoidy, antrazwiązki, saponiny, alkaloidy, olejki eteryczne, terpeny i inne) oraz zalety i ograniczenia technik zabiegowych stosowanych w aromaterapii, Dobiera właściwe substancje i techniki aromaterapeutyczne z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań.	K_W16++ K_U08+ K_U10++ K_U15+

5. Treści programowe:

WYKŁADY	
W1	Rys historyczny stosowania preparatów kosmetycznych z surowców pochodzenia naturalnego. Surowce i substancje naturalne - składniki czynne mające zastosowanie w produkcji preparatów kosmetycznych.
W2	Dermokosmetyki na bazie składników naturalnych. Przetwory zielarskie jako półprodukty do wytwarzania kosmetyków. Zasady komponowania i wykorzystania surowców w celu osiągnięcia optymalnego efektu pielęgnacyjnego i leczniczego.
W3	Działania niepożądane składników naturalnych. Reakcje fototoksyczne i fotoalergiczne. Kosmetyki naturalne z certyfikatem ekologicznym.
W4	Charakterystyka surowców roślinnych stosowanych w różnych dolegliwościach skóry o działaniu przeciwzapalnym, ściągającym, dezynfekującym, uszczelniającym naczyń krwionośnych, regulującym pigmentację skóry. Zastosowanie surowców roślinnych do pielęgnacji cery normalnej, suchej, mieszanej, naczyniowej, tłustej. Wykorzystanie surowców roślinnych w celach leczniczych i wspomagających terapię chorób alergicznych i dermatologicznych.
W5	Charakterystyka surowców roślinnych stosowanych do pielęgnacji dłoni, stóp i paznokci. Charakterystyka i zastosowanie fitohormonów w pielęgnacji cery dojrzałej.
W6	Rośliny olejkowe i surowce aromatyczne. Pozyskiwanie olejków eterycznych różnymi metodami (destylacja, ekstrakcja, ekstrakcja w stanie nadkrytycznym, ekstrakcja wspomagana micelarnie). Hydrolaty, fluidolaty. Zastosowanie olejków eterycznych w aromaterapii, kosmetyce i perfumerii. Zalety i wady stosowania olejków eterycznych.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	
ZP1	Przygotowanie wyciągów z surowców roślinnych różnymi metodami: maceracja, ekstrakcja, destylacja. Analiza jakościowa wybranych składników czynnych w wyciągach metodami chemicznymi.
ZP2	Wstępna ocena surowców roślinnych o znaczeniu kosmetycznym. Analiza anatomiczno-morfologiczna surowców roślinnych.
ZP3	Analiza ilościowa i jakościowa surowców olejkowych. Ocena zdolności antyoksydacyjnych ekstraktów roślinnych.
ZP4	Przegląd grup farmakognostycznych. Analiza surowców garbnikowych, flawonoidowych i antocyjanowych. Alkaloidy.
ZP5	Fitokosmetyki część1 – wymagania prawne, certyfikacja, producenci, znaczenie kosmetyczne i lecznicze surowców roślinnych.
ZP6	Fitokosmetyki część2 – projektowanie i analiza składu fito kosmetyków. Przewidywanie działania kosmetyku na podstawie składu.
ZP7	Działości niepożądane surowców roślinnych i kosmetyków naturalnych. Elementy aromaterapii.

6. Metody dydaktyczne:

M1	wykład
M2	dyskusja
M3	prelekcja
M4	zadania problemowe laboratoryjne
M5	praca studenta - analiza materiałów źródłowych, pozyskiwanie naturalnego surowca

7. Narzędzia dydaktyczne:

N1	wyposażenie laboratorium chemicznego
N2	prezentacje multimedialne
N3	surowce roślinne, materiały zielnikowe, produkty kosmetyczne i do aromaterapii

8. Weryfikacja efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Cele modułu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EK_01	C1, C2	W1, W3, W4, W5, W6, ZP1	M1, M2, M3, M4	egzamin kolokwium pisemne sprawozdanie
EK_02	C1, C2, C3, C4, C5	W4, W5, W6, ZP1, ZP2, ZP3, ZP4, ZP5, ZP6, ZP7	M1, M2, M3, M4	egzamin kolokwium pisemne sprawozdanie
EK_03	C3, C4,	W6, ZP1, ZP2, ZP3, ZP4, ZP5, ZP6	M1, M2, M3, M4	egzamin kolokwium pisemne sprawozdanie
EK_04	C3, C5	W2, W6, ZP3	M1, M2, M3, M4, M5	praca semestralna i odpowiedź ustna

9. Forma i warunki zaliczenia

Moduł kończy się egzaminem. Warunkiem uczestnictwa w egzaminie jest uzyskanie pozytywnej oceny z zajęć praktycznych.

Aby uzyskać zaliczenie zajęć praktycznych konieczne jest: uzyskanie zaliczenia z kolokwium pisemnego, sprawozdań oraz przedstawienie (zreferowanie pracy semestralnej) na temat zastosowania roślin kosmetycznych w zabiegach kosmetycznych i kosmetyce. Oceną końcową z zajęć praktycznych jest średnia stanowiąca 60% oceny z kolokwium i 40% pracy semestralnej.

10. Formy oceny - szczegóły

ocena/efekt	EK_01
NDST (2,0)	Student nie zna podstawowej bazy roślin kosmetycznych, nie potrafi dobrać do potrzeb odpowiedniego gatunku, w celu pozyskania niezbędnego w dalszych pracach surowca lub substancji czynnej.
DST (3,0) DST+ (3,5)	Student zna podstawową bazę roślin kosmetycznych, potrafi dobrać do potrzeb odpowiedni gatunek, w celu pozyskania niezbędnego w dalszych pracach surowca lub substancji czynnej, ale nie potrafi umotywić swojego wyboru. 60 - 70% pkt DST, 71 - 75% pkt DST+.
DB (4,0) DB+ (4,5)	Student zna podstawową bazę roślin kosmetycznych, potrafi dobrać do potrzeb odpowiedni gatunek, w celu pozyskania niezbędnego w dalszych pracach surowca lub substancji czynnej i umotywić swój wybór w niepełnym stopniu. 76 - 86% pkt DB, 87 - 92% pkt DB+.
BDB (5,0)	Student zna podstawową bazę roślin kosmetycznych, potrafi dobrać do potrzeb odpowiedni gatunek, w celu pozyskania niezbędnego w dalszych pracach surowca lub substancji czynnej i szeroko umotywić swój wybór. 93 - 100% pkt BDB.

EK_02	
NDST (2,0)	Student nie zna podstaw z zakresu budowy roślin oraz ich wykorzystania jako surowców kosmetycznych.
DST (3,0) DST+ (3,5)	Student zna podstawy budowy roślin, potrafi wskazać kilka zastosowań roślin jako surowców kosmetycznych. 60 - 70% pkt DST, 71 - 75% pkt DST+.
DB (4,0) DB+ (4,5)	Student zna szczegółowo budowę roślin oraz ich zastosowanie jako surowców kosmetycznych. 76 - 86% pkt DB, 87 - 92% pkt DB+.
BDB (5,0)	Student zna szczegółowo budowę roślin. Zna zastosowanie roślin jako surowców kosmetycznych, potrafi powiązać konkretne rośliny kosmetyczne i ich właściwości z pielęgnacją różnych typów cery. 93 - 100% pkt BDB.
EK_03	
NDST (2,0)	Student nie posiada wiedzy na temat pozyskiwania olejków eterycznych, ich składu i zastosowania.
DST (3,0) DST+ (3,5)	Student posiada ogólną wiedzę na temat pozyskiwania olejków eterycznych, ich składu i zastosowania w medycynie, przemyśle kosmetycznym i perfumeryjnym. 60 - 70% pkt DST, 71 - 75% pkt DST+.
DB (4,0) DB+ (4,5)	Student posiada szczegółową wiedzę na temat pozyskiwania olejków eterycznych, ich składu i zastosowania w medycynie, przemyśle kosmetycznym i perfumeryjnym. 76 - 86% pkt DB, 87 - 92% pkt DB+.
BDB (5,0)	Student posiada szczegółową wiedzę na temat pozyskiwania olejków eterycznych, ich składu i zastosowania w medycynie, przemyśle kosmetycznym i perfumeryjnym. Potrafi powiązać właściwy olejek eteryczny ze wskazanym typem cery. 93 - 100% pkt BDB.
EK_04	
NDST (2,0)	Student nie potrafi wyjaśnić mechanizmu działania substancji oraz zalet i ograniczeń zabiegów aromaterapeutycznych. Nie potrafi dobrać właściwych substancji i technik aromaterapeutycznych.
DST (3,0) DST+ (3,5)	Student potrafi wyjaśnić mechanizm działania substancji oraz wymienia kilka zalet i ograniczeń zabiegów aromaterapeutycznych, potrafi dobrać właściwe substancje i techniki aromaterapeutyczne, z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań, jednak nie uzasadnia swojego wyboru. 60 - 70% pkt DST, 71 - 75% pkt DST+.
DB (4,0) DB+ (4,5)	Student potrafi wyjaśnić mechanizm działania substancji oraz wymienia większość zalet i ograniczeń zabiegów aromaterapeutycznych, potrafi dobrać właściwe substancje i techniki aromaterapeutyczne z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań, uzasadnia swój wybór podając podstawową argumentację. 76 - 86% pkt DB, 87 - 92% pkt DB+.

BDB (5,0)	<p>Student potrafi wyjaśnić mechanizm działania substancji oraz wymienia wszystkie zalety i ograniczenia zabiegów aromaterapeutycznych i potrafi je uzasadnić. Potrafi dobrać właściwe substancje i techniki aromaterapeutyczne z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań, potrafi w pełni uzasadnić swój wybór.</p> <p>93 - 100% pkt BDB.</p>
-----------	--

11. Literatura zalecana

Literatura podstawowa	<p>Wołosik K., Knaś M., Niczyporuk M.: <i>Fitokosmetologia. Wykłady z fitokosmetologii, fitokosmetyki i kosmetyki naturalnej</i>. Wrocław: MedPharm, cop. 2013.</p>
	<p>Góra J., Lis A.: <i>Najcenniejsze olejki eteryczne</i>. Łódź: Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, 2012.</p>
	<p>Farber S. <i>Olejki aromatyczne w domowej apteczce</i> Purana 2017</p>
	<p>Feliczak-Guzik A., Jagodzińska K., Nowak I.: <i>Technologia wytwarzania perfum i olejków eterycznych</i>. Kostrzyn: Wydawnictwo Cursiva, 2013.</p>
	<p>Vican P.: <i>Olejki eteryczne. 65 roślin leczniczych. Aromaterapia, kąpiele, zawijania, nacierania, napary</i>. Warszawa: Klub dla Ciebie - Bauer-Weltbild Media, 2010.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Konopacka-Brud I., Brud W. S.: <i>Aromaterapia w gabinecie kosmetycznym, ośrodku odnowy biologicznej, wellness i Spa</i>. Warszawa: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zawodowej Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia, 2010.</p>
	<p>Worwood V.A.: <i>Vademecum olejków eterycznych i aromaterapii</i>. Białystok: Studio Astropsychologii, 2010.</p>
	<p>Baumann L.: <i>Cosmeceuticals and cosmetic ingredients</i>. New York: McGraw-Hill Education, cop. 2015.</p>
	<p>Walczak-Zeidler K., Feliczak-Guzik A., Nowak I.: <i>Oleje roślinne stosowane jako surowce kosmetyczne. Leksykon</i>. Kostrzyn: Wydawnictwo Cursiva, 2013.</p>

12. Bilans pracy studenta:

RODZAJ PRACY STUDENTA	FORMA STACJONARNA	FORMA NIESTACJONARNA
wykład	20	14
ćwiczenia/zajęcia praktyczne	25	18
ćwiczenia seminaryjne	0	0
przygotowanie do zajęć	5	18
w tym do ćwiczeń	5	12
studiowanie literatury	8	8
przygotowanie raportu/prezentacji	4	4
konsultacje	5	5
przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	5	5
zaliczenie końcowe/egzamin	3	3
ŁĄCZNY NAKŁAD PRACY STUDENTA W GODZINACH	75	75
- W TYM GODZINY KONTAKTOWE	53	40
LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZEDMIOTU	3	3
W TYM ECTS KONTAKTOWE	2,1	1,6